

heroja? Heroj kao heroj se ne može znati, odnosno njega kao takvog nikada ne zatičemo ovde i sada. Ono što zatičemo jeste filozof koji govori o heroju, koji gleda unazad, koji reflektuje u sivilu sutona ono dogođeno i ocenjuje ga kao čin “prava heroja”. Ali u pogledu na šta filozof to čini? U pogledu na datost vlastitog sveta, sa stanovišta dogođenosti građanskog društva kao konačnog smisla sveg mogućeg povesnog događanja. Hegel, naravno, neće prosto postulirati građanski svet kao istinu svega što jeste, jer bi dati gest predstavljao čisto razumsko postavljanje, već će umski celinu hoda povesti pokazati kao kretanje ka njemu. Međutim, data pripovest čitavu povest ljudskog roda postavlja u kontekst pitanja o uslovima mogućnosti građanskog društva. Rečju, ono posebno i lokalno ispostavlja se kao univerzalna istina ljudskog roda. Od vlastitog “sveta života” filozof stvara “istinski svet” svih prošlih i budućih oblika ljudskog života, što po Ničeju pokazuje da “metafizička” volja za Istinom nije ništa drugo do volja za apsolutnom vrednošću aktuelnog sveta iz čije datosti filozof crpe svu svoju moć.

Prethodno rečeno vodi nas uvidu da je za Ničea filozofska praksa, kao ona koja tradicionalno polazi od datosti, od sveta koji se uvek već dogodio, kao samoizlagajuće utemeljenje tog sveta i razumevanja koje on otvara *par excellence* izraz reaktivnih sila. Rečju, tradicija filozofije kao “metafizike” se za Ničea pokazuje kao transparentnost logike resantimana. Filozofija kao čedo resantimana nije iz datog razloga samo simptom ovakvog načina vrednovanja. Filozofija nije prosto vrednost ponikla iz volje za *Ništa*, već je upregnuta u samu logiku kretanja povesti Zapada kao povesti tog *Ništa*. Dakle, pitanje mogućnosti “filozofa” budućnosti je pitanje mogućnosti obračunavanja sa logikom resantimana, odnosno logikom nihilizma kao zakonomernošću kretanja povesti Zapada, gde se tradicija filozofije kao “metafizike” pojavljuje u samom središtu datog obračuna.